

Lászlóffy Csaba

Lászlóffy Csaba

Kronikás ének a balkáni hadjárat után
 Ahmint vércsap tör kezem, buzog elő
 a sejt- és képzeletbeli való -
 nem görög mítosz, ikvri faló,
 sem Isten Kardja (a világvész!) -
 Felprédált kínesek, népek mitoha
 boldogsága: megmaradás bitor
 reménye - lecsupaszított bokor,
 kizártlanoknak szelvése estora.

Táptos, katyujá, inas vónlegény,
 három csimbók leng betrált fején;
 Azeme rév - égi fúnyt rejtő réveg.
 Schol már tűzokádó réműlet,
 vad besenyő schol, csak bérei vad;
 vörpatak elfolyt, könny - e' elapadt.
 Illus delélón a réműlet fehé

hollója sátor emésán mennybe ér.

A harci mén haritái nélkül körög,
 a haláltörztő kardhegy most hűvök
 elomló rajzolatán fut - eson
 végig: puha földbe írt láncsonn.
 Póttóm tanítvány szunnyad már s vele
 ring aujjának kőbiskoló feje.

Derűre-ború álom ez; elig
 egy messi felleg: s mezdördül az ég,
 elig, ha megvesszen egy új: ideg-
 jütek, akár a türk felhold hideg
 visszefüge, hogy az álombeli úr
 Zajjal teljék meg, s a már elmerül
 Kazavos víz mélyében. Bárki vagy,
 fohászoldj, hogy álomból föltádj!...

x

A bolgár kán? A besenyő szat?!
 Bizánc szava?! ... Nincs más kiút: NYUGAT!

- 2 -

Darócruhád alatt sok seb-sajog;
 mielőtt fölnek-édes dallamod
 s mély magánhangzód mind lenyelled:
madar nembelei, vedd, amit lehet!

Füvécdnek, amivel megölelné,
 fél kaja már csak üszök, vagy csak pongy.
 Fél jámbor ünöd sántikál, nyomot látsz
 s szíles mezőben ejeket boldogsz át.

Megváltó fegy után ejteni könnyet?
 (Tán még a bálványimádás is könnyebb.)

Holt szálláshelyeid! Szemed hiúsza
 a vereségből, régnélküli pusztá
 mögötted, s mennyi milt!... Lám, akkoron
 virágban jártál... s kalotti torn.

Mint eltévedt nyílvesző: eleven
 kúsbá talált, mindenkor jelen!

Mesevilágból kilábalni régre...
 Dűztes virak, vetetlen szaliga s égze
 horkanó hadnép, mely veszett iramban
 vágtat a föld alatt is halhatatlan
 Atypád-fival! Halál várt Leventére
 (az áldozat még hozzá meg is íte,
 s a vet meg forrányokban a Tatra
 sebes vizen is a Beszterce fodor
 hullámain átvergődve felit

s kavas rengetegbe, szüz vesélyt
 kiálva sokszor szorong, gyermek is,
 cupán a mállat ritte el a víz!)-

Tas védte a Dél-Duna vonalat,
 s Vaskapu s a Dráva-torkolat
 közötti területen övhödött,
 kevesesebb volt, mint elöszülőtt

fia a honfoglaló fővezérnek;
 ezért nál róla kevesebb bús sínek.

A balkáni hadjárásban Szalán
 járt ponal, meg Szvatopluk valakégy

-3-

ritései, kik a velt alkudaccsa
daccal, dölgyffel várták az új hazába
Kelet felől vágóban érkező
népet. Thy sebes sodrás és erő
elől kitérni könnyű nem való.

Magas hegyormok, puszták vésere
esapott ott ömre-s kavargó ma is
a Kárpát-medencében. Aki hűz
a sötétben, az is hátror átköt szótta
gyönyörű kihívásra, jay, azóta!...

Emberi ostobaság, nem túlok
bőmből az elveszetten is örök-
szép vad csapáson. S ott kalandozó,
a balsorsot a halált nem ismerő,
vállán ronggyá feketült bőrtenger;
süketen, némán is léged tegez;
kiszárok gyönyörűbe fova, Marwan^x
ostromát túlléve, még hozzá mefodály-
meseven is!... E képet ajkú von
ügek död-, Álmos ühappja vajon?!

Opos, az "ös" - (szabó, vagy onogor?) -
vad méneseik futása, hol balul,
hol jobbacskán, portzárdé kéve meg.
Még hogy párduchakagány s a kerek
égen keresztén madár?! Ne keresd
gark a dudra kört, mi posvávyba versett...
Topszgyaerdők, tocsogók! - Nyitott
szemmel is vak: mit látsz? Csupa titok
még minden, föld alatt, föld felett -
alant, avart betemető falek! -

Több civilizációt már elég
viselhetél s viselnél el... amíg
Bagdad ismét, s Damaszkusz karudik.

- 4 -

Ha ides' slow andoltana,
 ne higgy neki; senyit, nem alszik a
 veszély, bár lecsupaszítva kóvok
 bokros emléke, többnyire romok
 a lehettekben is, "nig kuzsziak"!
 A hancatejéből ejedt borra is
 savanyodás vár, csak az avas iz
 szájban, szüben, bekeben...

Eg' veled.

(Fehér porhüdből elvedj, míg lehet.)

1999. X46.

Opus 690-700 -- az első részén szél.

A vers később kötetben megjelent; a következő töredékek: eddig ismeretlen kézirásos dokumentumok

Költészet és játék

Kezdetben elég több a verskor)
 mint egy sikejnyi villanás
 egy nyjngó vagy panasvos hiáltás
 egy kőgés egy hitelen lakota
 mely még csak hangzavar nem értke
 amelyre senki se kíváncsi még
 1 előbb így lép a tájba ahol élz
 mint füstnélküli játékhörvomat
 a félelmetes moodongok közé
 mint meglepetésnek szánt tüvőjíték
 az emlékeket egyszálját tartó
 szigorú esillegrendszerek közé
 mint festett pléhpisztolyba frejtett
 riadódugó-pukkenás a kabriók
 szívesen dobhatatlan halott-
 gyűjteményébe

ortén egy perc is érvénytelenül
 megtalálja a világ hangjait
 a mindennapok változatait
 a múltba ztett fontos szavakat
 és minden hangulatot bitoktalansít
 és minden tetselmet megéva vállal
 és minden haragságot megcáfol
 és minden igazságot felelőnt
 mint láthatatlan redőkapcsoló
 és ön magában ontódik tovább
 így len belőle folytonos egész
 így len belőle költészet - nem játék

Milyen világ lévén? Sose mutatták be (M.
Nemzet híre: Escherichy: nem merté felvinni
a K.M. Színház műpedája! - nyilván, de nem
olyan egyszerű kérdés. Hangjáték-változata el-
hangzott a 70-as években K-vel - az ismét
nagy minőségűre, azóta sok nagy halottjával is
(Páncsffy Gyula, Pásztor János; - Héja Sándor volt
Rékóczi - László Gábor vendége)
Az "Áthallás" ma is változatlanul talál.

Hadi zóna: a győtes, a hódító és a vesztes
konfliktusait, megbeszélését ábrázolom -
mármint, a déli m.-ok mévére az
első legmórgyább, legkeptelenebb tört.-mi
pillanatban 1918-ban (úgyhogy kétszázéves
évforduló történetnek évfordulója van éppen a
Az általános eszélcsi kérdés, ^{amelyet fölvetek,} a tolerancia,
a megalkalmazhatóság problémája.

2. (Tökéletlen állapot)

A nő alig mozdult el a beteg mellől. Megmérte a lázát s a napszakok fényét. Valaki mintha elvágta volna a száját, tünődött; pedig az igazság forrása volt. A fejéről most is keménynek látszott, a nő má-már attól tartott, hogy megint neki megy vele a falnak. S persze ilyenkor a falnak kell engednie.

A falak különben elmerültek a hidegen előmlő fényben, s a kételytől megkeményedett gondolatok emlékfoszlányai szétfolytak az üveges mennyezeten.

A köhögés serkentette még az eszméletet. A beteg, mint aki eddig késhegyen sétált, usodálkozva kérdezte magától: „ki vagyok?”
- és sértetlen szervezetét kereste
szürkülő szakalla mögött.

3.

Hányszor mondták: gyöngék a férfiak.
Mihelyt ápolásra szorulnak,
meginog alattuk a mindenség.

Rosszul esztotta be erejét? Ő, aki ölni
tudott volna mások szabadságáért?
Nyelve hegyére kiül a kín toroka
bugyvaiból.

Mire jó a férfi esaphodó szíve?

A nők hajladoznak, még a testvér-
gyűlölet veszett villámai is
megkísérlik szelíden elhárítani.

Kinyújtod karodat, s szétnyílik a
sötétség.

Önfeledt képzelgések könnyű pitypangraja
a margarétás, füves rét felett.

Hollóidő száll kitárt karral, fenségesen,
maga mögött hagyva Káin földjét.

